די אומגליקליכע יתומים

אן אינטערעסאנטער און שפאנענדער ראמאן פון „ווינצעזנטען יאהרהונדערט".

בעארבייט לויט דעם בעריהמטען היסטארישען ראמאן

פון יוזשין סיו

1־טער קאפיטעל.

צווישען ווילדע חיות.

דער מאנאט אקטאבער 1831 איז שוין באלד געגאנגען. דער קאלטער ווינטער קומט.

עס איז נאך טאג. אבער א גרויסער בראזענער לאמפ מיט 4 בריינערס לייכט אין א בריייטן לאנגען שטאל, ווייל דער איינציגער פענסטער וואס איז אין איהם פאראן, איז פערשטעלט און פערקלאפט די ליכט פון טאג זאל אין איהם נים אריינקומען. א טהער איז פערקלאפט און א גרויסע לאך אין דאך צו וועלכע עס איז צוגעשטעלט א ליימער, איז דער איינציגער ארויסגאנג איז דער האלב איינגע פאלענער געביידע.

אינעווענינג ליעגען אויף דער ערד אייזערנע קייטען, קופערנע שטאנגען קראגען, צוואנגען, מויל שלעסער מיט שפיצע צנגען און לאנגע דינע אייזענס מיט א הילצערן הענטעל א קליינער אויווען אנגעפילט מיט האלץ און קוילען שטעהט אין א ווינקעל אזוי אז מיט איין פונק זאל מען קענען מאכען פייער.

נוט ווייט פון דיעזע מארטערערייען אינסטרומענטען ליעגען פערשידענע גע־ווהר פון פאר צייטיגע דורות. א פאנ־צער, לייכט און בייגערוג, אבער פון גו־טע, שטארקע שטאהל. היינגט אויפ'ן וואנד און נעבען איהם ליעגען שטיקער אייזען אנצוטהאן אויף די הענד און די פיס. דריי שארפע פיקעס מיט היל־צערנע שטארקע הענטליך שטעהען אין א ווינקעל און זייער שארף איז רויטה פון נוט לאנג פערגאסענע בלוט. אויסער די אלטמאדישע געוועהר וואס די ריט־טער פון פאר טויזענד יאהר פלעגען בענוצען, שטעהן אויף אין ווינקעל צוויי ביקסען, וועלכע זיינען געלאדען און פערטיג צום שיסען.

אין אן אנדער ווינקעל ליגען שוין נוט קיין אינסטרומענטען פון בלוט פער־גיסונג, נור נאנצע קעסטלאך מיט הייל־גע זאכען, קליינע צייליכלאך, קמיעות, מע דאליען. פלעשלאך הייליגע וואסער, לליי־נע בילדער פון קריסטליכע הייליגע און א גרויסע צאהל ביכער וואו עס ווערט דערצעהלט וועגען די נסים פון יעזוס קריסטוס מיט זיינע אפאסטאלען און וועגען די היטין פון גיהנם וואו מען וועט בראטען אלע אפיקורסים.

אויף איינער פון די ווענד איז געהאנגען א בילד, איינע פון די בילדער מיט וועלכע צירקוסען און טהעאטערע אדווערטייזען זיך, אויף די בילדער איז געווען אן אויבערשריפט:

„די געשיכטע ווי אזוי איינגאטין מאראק, וועלכער איז בעקאנט אונטער דעם נאמען „דער נביא", איז געווארען אין פרייבורג (דייטשלאנד). א קריסט

דאס בילד איז געווען צוטהיילט אין צוויי אבטהיילונגען, איינע ווי א מאן מיט א לאנגע ווייסע באארד, געקליידעט ווי די ווילדע פעלקער פון סיביר, אנטלויפט פון וועלף און בערען און די אנדערע, ווי לייבען און טיגערס קריכען צו זיינע פיס. די ווערטער אונטער ביידע אבטהיילונגען „האבען געגעבען צו פערשטעהן אז דער „נביא מאראק האט געקרינגען פון גאט די קראפט איבער אלע ווילדע חיות זייט ער האט אועקגעגאראנען געפצען דיענעריי און איז געווארען א קריסט.

אין ווינקעל איז געווען פארנומען מיט גרויסע צירקולארען אז „מאראק", דער נביא גיט יעדען טאג פערשטעלונ־גען מיט זיינע ווילדע לייבען, טיגערן און פאנטהערס, נים נאר אום צו צייגען זיין מוטה, צו צייגען גאטס וואונדער ווי ווילדע חיות בוקען זיך צו איהם זייט ער האט אנגעטהאן דעם צלם.

פון א טהיר וואס האט זיך געעפענט אין אן אנדער זייט פון שטאל, האט זיך געהערט א זוייערער, שלעכטער ריח. צוי־טעגווייז האט זיך געלאזט הערען א רומפ פער, פערשטיקטער געבריל און א קלאפ ווי גרויסע שווערע קערפער וואלטען זיך אויסגעצויגען איבערן פלאר.

אין דעם ערשטען צימער פון שטאל איז געזעסען א מאן. דאס איז געווען מאר־ראק דער נביא אליין, א מאן פון מיטע לען הויך, מיט מאגערע גליעדער און א הארען קערפער מיט געלע האאר און דונ־קעלער הויט, אבגעברענט פון זון מיט אן איינגעבויגענעם דינעם נאז און א לאנגער באארד פון אזא העלען קאליער אז זי האט אויסגעזעהן ווי ווייס. דאס מערק ווירדיגסטע אויפ'ן געזיכט פון דעם מאן איז געווען דער בליק פון זיינע אויגען, א בליק וואס האט געקענט מאכען ציטע רען הויות און מענשען.

ער האט זיך געזעצט ביים טיש און געעפענט א געהיימע קעסטעלע, וואו עס זיינען געלעגען עטליכע בריעף מיט א פערזיגעלטען קאנווערט מיט קיין אנ־דער אדרעס אויסער א ציפער און א בוכ־שטאב, „דער פראפעט". האט גענומען איינע פון די פאקעטען. איהם באהאל־טען אין קעשענע פון זיין פעלץ און צוריק פערשלאסען דאס געהיימע קעסטעלע.

די סצענע האט פאסירט אום 4 אזייגער נאכמיטאג אין דעם קליינעם דארף מאר־קעדן, נים ווייט פון לייפציג, דייטש־לאנד אין דער אכסניא „די ווייסע פלאש.

אין איינינג מינוטען ארום איז דער שטאל אויפגעטרייסלט געווארען פון א הייזערינען געבריל פון דער אונטערשטער טהיר. א צווייטער פיעל שרעקליכער געב־ריל און א דריטער מיט אונבעשרייבלי־כע גרויזאמקייט. האבען זיך געלאזט הע־רען איינע נאך'ן אנדערען.

—יודאס! קין! טוידט! — האט מא־ראק געדרעט צו זיינע ווילדע בעסטיעס — ליעגט רוהיג!

טראטץ דעם וואס די חיות זיינע געוואהנט צו געהארכען זיין שטימע, האט דער געשריי נים אויפגעהערט. מאראק האט גענומען איינע פון זיינע פיקעס און אנגעהויבען געהן צום טהיר וואס האט געפיהרט צום אונטערשטען קעלער, ווען ער האט דערזעהן א מאן אריינקומענדיג אין שטאל.

דער ניי אנגעקומענער האט געהאט א ברוינעם פנים, אבגעברענט פון זון, ער איז געווען נעקליידעט אין א גרויע הוט, א קורצען דשעקעט און גרינע הויזען ווי א יעגער. זיינע שטיוועל זיינען געווע־בערעקט מיט שטויב ווי פון א ווייטען וועג.

— דער טייוועל זאל געהמען דיא חיות — האט ער אויסגעשריען גלייך ווי ער האט אריינגעשטעלט א פוס. — אין די דריי טעגי האבען זיי מיר אין נאנצען פערגעסען, „יודאס' האט פרו־בירט ארויסשטעקען זיין לאפע דורכן צווינגער און „ט'ויט' האט ארומגעטאנצט ווי משוגע. זיי דערקענען מיר נים.

די שפראך אין וועלכע דער מאן האט גע־רעדט איז געווען דייטש. מאראק האט גענטפערט אין דער זעלבער שפראך אבער מיט אן אויסשפראכע פון א טעג־שען וואס איז געבארען אין לאנד.

— ברייגנסטו גוטע נייעס אדער שלעכטע קארל? האט ער אונרוהיג געפרעגט.

— גוטע נייעס.

— דו האסט זיי בעגעגענט?

— נעכטען 2 מייל פון וויטענבערג.

— געלויבט אין גאט און יעזוס!

— האט מאראק אויפגעשריען מיט פרייד.

— דאס איז דער ריכטיגער וועג פון רוסלאנד נאך פראנקרייך — האט קארל ווייטער געזאגט — מיר וועלען זיי זיכער געפינען ערגעץ צווישען וויטענבערג און לייפציג.

— ווי זעהען זיי אויס?

— עס שטימט אלעס ווי די בעש־רייבונג צוויי יונגע מיידלאך אין טרויער קליידער, א ווייסער פערד, דער אלטער מאן האט לאנגע וואנצעס, א גרויען ראק, אין א סיבירישער הונד געהט זיי נאך.

— וואו האסטו זיי פערלאזען?

— א מייל פון דאנען. זיי וועלען דא אנקומען אין א שטונדע ארום און אזוי ווי עס איז דא ניטא קיין אנדער אכסא ניא וועלען זיי זיכער זיך דא אבשטעלען און דערצו ווערט שוין באלד נאכט.

— האסטו גערעדט מיט דעם אלטען מאן?

— הם, איך דענק אז ניט.

— געהט פרובירט איהר מיט איהם ריידען. עס איז אן אונמענליכע זאך. נעכטען כין איך זיי נאכגעגאנגען כלומרשט ווי דורך א צופאל. איך האב געוואגט אין דייטש צו דעם הויכען אלטען מאן גוטען מארגען, אנגענעהמע רייזע, האמעראד! ער אחט מיר אבער בלייז אנגעקוקט און געצייגט מיט'ן שטעקען איך זאל זיך אברוקען.

— ער איז א פראנצויז און פערשטעהט מן הסתם ניט קיין דייטש — האט מא־ראק געזאגט.

— ער רעדט גראדע אזוי גוט ווי איהר איך האב איהם געהערט ריידענ־דיג צו א ווירטה אין דער לעצטער אב־סאניא.

— און מעהר האסטו ניט פרובירט מיט איהם אנפאנגען א געשפרעך?

— נור נאך איין מאהל, אבער ער האט מיר אזוי גראב געגענטפערט אז איך האב מעהר ניט געוואלט פרובירען אום עס זאל ניט ארויסקומען אן אונגליק. אויסער דעם, צווישען אונז זאל עס בליי כען, האט ער א טייפיליש מיאוסען בליק גלויבט מיר אז טראטץ זיינע גרויע וואנ־צעס זעהט ער אויס אזוי שטארק און מוטהיג, מיט אזא גבורה אין זיינע דארע ביינער, אז איך וויים נים אויב ער אדער מיך קאמעראד דער ריעז גליט וואלט גע־זיעגט אין א געשלעג. איך וויים נים אייע רע פלעגער אבער איך זאג אייך אין פאר אוגס, הערר, איהר זאלט זיך היטען!

— מיין שווארצער פאנטהער „טויט' מיט מיין לייב קין און מיין טיגער יודאס זיינען אויך שטארק און בייז — האט מא־ראק געענטפערט מיט א שמייכעל פון פעראכטונג — פון דעסטוועגען קריכען זיי צו מיינע פיס ווי לעמער.

—איהר זייט זעהר קלוג און מוט־היג, הערר — האט קארל אונטערטהעניג געענטפערט — אבער גלויבט מיר אז עס איז שווער צו מאכען א שעפס פון יע־נעם אלטען וואלף. איך זאג אייך נאך אמאל זייט פארזיכטיג.

— ביזטו נאכגעגאנגען דעם מאן און די צוויי מיידלאך דעם נאנצען טאג? — האט מאראק געפרעגט זיך נים קימערעג דיג וועגען זיינע רייד.

— יא, איך האב זיי איבערגע־יאגט נור אין דעם לעצטער שטונדע אום אייך צו ברייגגען די נאכריכט.

— זעהר גוט. דו וועסט קריגען דיין לוין, ווען דיעזע פערזאנען וואלטען זיך ארויסגעגלייטשט פון מיין האנד.

דער נביא האט נים געענדיגט די ווער טער וואס ער האט געוואלט זאגען,

— איך רעכען אז דאס מוז זיין וויב טיג — האט קארל ווייטער געזאגט — דער רוסישער קוריער וואס איז געקומען פון פעטערבורג נאך לייפציג אייך צו זעהן איז קיין מינוט נים אראב פון פערד.

— דו דארפסט קיין זאך נים קע־כענען און קיין זאך נים טראכטען אויס־סער וואס מען הייסט דיר — האט מא־ראק שטרענג געזאגט.

— פערצייהעט מיר, הערר — האט קארל געענטפערט — יעצט וועל איך געהן צו גלייתן איהם העלפען פיטטערן די חיות. עס איז שוין פון לאנג צייט פאר זיי. אוג זער ריעז ווערט ביסלאך וויין פויל.

— גלית איז יעצט ניטא — האט מאראק געענטפערט — ער דארף אויך נים וויסען אז דו ביסט שוין דא צוריק. אויסער דעם טאר דער אלטער מאן מיט זיינע יונגע מיידלאך דיר נים זעהן דא.

— אלזא וואהין הייסט איהר מיר געהן? — האט קארל געפרעגט.

(1־טע פארזעצונג)

— געה אויף יענעם עק פון שטאהל און ווארט אויף מיין בעפעהל.

קארל איז צוגעגאנגען צו דער אונ־טערשטע טהיר און איז פלוצלונג פער־שוואונדען געווארען. נאך איין מאהל האט ער ארויסגעשטעקט דו האפ און אים געשריען:

— געדענק וואס איך האב אייך גע־זאגט, הער! היט זיך פאר יענעם אלטען מיט די גרויע וואנצעס. ער איז א תאר טער קאסטימער! איך בין אין די זאכען א מבין. היט זיך.

— זיי רוהיג, איך היט זיך אימער!

— האט מאראק געענטפערט.

— זאל זיין מיט גליק, הערר! — האט קארל געזאגט און איז ווידער פער שווארגען.

הער „נביא" האט פריינדליך א שא־קעל געטהאן מיטן קאפ צו זיין דיענער און איז א קורצע צייט ארומגעגאנגען הין און צוריק איבער'ן שטאל טיעף פער־טראכט. דאן האט ער ווידער געעפענט דאס געהיימע קעסטעלע און ארויסגענו־מען א לאנגען בריעף, וועלכען ער האט עס ליכע מאהל איבערגעלעזען מיט גרויס אויג מערקזאמקייט צייטענווייז איז ער צוגע־גאנגען צו א שפאלט פון פערהאקטען פענס־טער צו בעקוקען דעם הויף פון דער אב־סניה און זיך אויפמערקזאם צוגעהערט ער האט געווארט מיט אונגעדולד עס זא־לען אנקומען די דריי פערזאנען וועגען וועלכע קארל האט איהם יעצט אנגעזאגט.

2־טעס קאפיטעל.

אין דער צייט ווען די פאריגע סצע־נע איז פארגעקומען אין „ווייסען פלאש" זיינען די דריי פערזאנען אויף וועלכע הערר נביא מאראק האט געווארט מיט אזא אונגעדולד, לאנגזאם געפאהרען אויף א שמעהטעגדיגער לאנדע וואס האט זיך גע־רענעצט פון איין צייט מ'ן טייך און פון דער אנדערער מיט א בריטען וועג צו א גרויסען דארף.

אויף א שמאהלען דורכגאנג וואס איז געווען אויסגעטרעטען אין גראז פון לאנדע, זיינען 2 יונגע מיידלאך, קינדער פון 15 יאהר געריטען אויף א ווייסען אל־טען פערד. זיי זיינען ביידע געזעסען אין א בריטען זאטעל, וועלכער האט זעהר לייכט אויסגענומען זייערע ביידענס הינע, דעליקאטע פיגורען.

א הויכער מאן מיט א פנים אבגע־ברענט פון זון און לאנגע גרויע וואנ־צעס, האט געפיהרט דעם פערד פאר'ן צוים און זיך צייטענווייז אומגעקוקט אויף די יונגע מיידלאך מיט דעם דרך־פון טהוי האט נוט געקענט זיין ווייבער און שעהנער ווי זייערע ליפען. די וואיאי לעס בלום אין וואלד וואלט אויסגעזעהן טונקעל און אהן פארבע אין פערגלייך צו זייערע גרויסע בלויע אויגען און וועלכע עס האט זיך אבגעשפיגעלט נוטסקייט און אונשולד. א ווייסער רייגער שטערן א קליינער נאז און א קיילעכרייגע מארדע מיט חן גרויכלאך זייגען געווען די איבעריגע געזיכטסציגע פון זייער וואונדער שעה נעם פארטרעט.

דער אוועגער איז געווען העל און רו היג און דער שווערער מאנטעל אין וועל כען דער אלטער סאלדאט פלעגט זיי איינווייקלען אין א רעגען וועטער, אין געלעגען אויפ'ן פערד הינטער זיי, דא־זע האט נאך איבער געהאלטען איהר האנד אום איהר שווערסטער'ס טאליע און אריינגעקוקט אין איהר געזיכט מיט אן אונבעשרייבליכער ליעבע.

די יתומות האבען נים נור פערגע־טערט איינע די אנדערע, נור זייערע נער ווען זיינען געווען מאדנע פערבונדען איי נע מיט די אנדערע, ווי עס טרעפט אפט ביי א צווילינג. די אויפרעגונג פון איינע פלעגט זיך גלייך אבשפיגלען אויף די צוויי טע. זיי פלעגען צו זאמען ווערן רויט אז מען האט עס געמוזט זיין גוט געוואוינט צו זיי צו דערקענען איינע פון די אנ־דערע. דער איינציגער אונטערשיעד צווי שען זיי אין דעם יעצטיגען מאמענט איז וואס היינט איז ראזע געווען די עלטערע שוועסטער וואס דארף זאגען פאר ריא אינגערע, וועהרענד מארגען וועלען זיי זיך ביידען מיט זייערע ראליען און בלאנש וועט בערינגען ראזען. דער אלטער סאל דאט האט אזוי איינגעפיהרט צווישען זיי ביידען, כדי די יתומות זאלען זיך איינגע וואהנען ביידע זאכען, צו בעדיענען און צו הערשען.

א מאהלער וואלט זיכער בעגייסטערט געווארען פון דעם אנבליק פון דיעזע לי־בע פנים'ער בערעקט מיט שווארצע מא־מענטענע היטעלאך. אונטער וועלכע עס זיינען ארויסגעהאנגען דיקע לאקען פון גאלד, ברוינע האאר. די לאקען זיינען ארונטערגעפאלען אויף זייערע העלדער און גלייצעס און ארומגערינגעלט ווי א פריים זייערע קייל־עבדיגע. פעסטע, ראזע און קלאהרע באקען, א רויטער בלום פייכט אין אמאל געווען א נרענאדיר אין לאר פאלעאן'ס גווארדיע און אלע האבען איהם געקענט אונטער דעם נאמען דאנבע־ערט. זיין שטאלבע, רוהיגע האלטונג וואלט אין יעדען איינעם ארויסגעגעבען עס האט זיך אבגעשפיגעלט נוטסקייט עס האט אבגעשפיגעלט אין גאנצען פערדעלק מיט לאנגע גרויע וואנצעס. וועלכע זיינען אלהבגעהאנגען ביז זיין קורצען פראנצו זישען בערהיל. ער איז געווען מאגער, אבער זיין ריעזיגע קראפט האט זיך ארויס געוועגט און אין געזעהן אין יעדער בעוועגונג אין דעם הערן'ס העספעקט צו זיין פערזאן, זיין אויבערש טער ליפ איז געווען אין גאנצען פערדעלק מיט לאנגע גרויע וואנצעס. א ווייסער רייגער שטערן א קליינער נאז און א קיילעכרייגע מארדע מיט חן גרויכלאך זייגען געווען די איבעריגע געזיכטסציגע פון זייער וואונדער שעה נעם פארטרעט.

דער אוועגער איז געווען העל און רו היג און דער שווערער מאנטעל אין וועל כען דער אלטער סאלדאט פלעגט זיי איינווייקלען אין א רעגען וועטער, אין געלעגען אויפ'ן פערד הינטער זיי, דא־זע האט נאך איבער געהאלטען איהר האנד אום איהר שווערסטער'ס טאליע און אריינגעקוקט אין איהר געזיכט מיט אן אונבעשרייבליכער ליעבע.

די יתומות האבען נים נור פערגע־טערט איינע די אנדערע, נור זייערע נער ווען זיינען געווען מאדנע פערבונדען איי נע מיט די אנדערע, ווי עס טרעפט אפט ביי א צווילינג. די אויפרעגונג פון איינע פלעגט זיך גלייך אבשפיגלען אויף די צוויי טע. זיי פלעגען צו זאמען ווערן רויט אז מען האט עס געמוזט זיין גוט געוואוינט צו זיי צו דערקענען איינע פון די אנ־דערע. דער איינציגער אונטערשיעד צווי שען זיי אין דעם יעצטיגען מאמענט איז וואס היינט איז ראזע געווען די עלטערע שוועסטער וואס דארף זאגען פאר ריא אינגערע, וועהרענד מארגען וועלען זיי זיך ביידען מיט זייערע ראליען און בלאנש וועט בערינגען ראזען. דער אלטער סאל דאט האט אזוי איינגעפיהרט צווישען זיי ביידען, כדי די יתומות זאלען זיך איינגע וואהנען ביידע זאכען, צו בעדיענען און צו הערשען.

א מאהלער וואלט זיכער בעגייסטערט געווארען פון דעם אנבליק פון דיעזע לי־בע פנים'ער בערעקט מיט שווארצע מא־מענטענע היטעלאך. אונטער וועלכע עס זיינען ארויסגעהאנגען דיקע לאקען פון גאלד, ברוינע האאר. די לאקען זיינען ארונטערגעפאלען אויף זייערע העלדער און גלייצעס און ארומגערינגעלט ווי א פריים זייערע קייל־עבדיגע. פעסטע, ראזע און קלאהרע באקען, א רויטער בלום פייכט אין שעהנער ווי זייערע ליפען. די וואיאי לעס בלום אין וואלד וואלט אויסגעזעהן טונקעל און אהן פארבע אין פערגלייך צו זייערע גרויסע בלויע אויגען און וועלכע עס האט זיך אבגעשפיגעלט נוטסקייט עס האט זיך אבגעשפיגעלט אין גאנצען פערדעלק מיט לאנגע גרויע וואנצעס. וועלכע זיינען אלהבגעהאנגען ביז זיין קורצען פראנצו זישען בערהיל. ער איז געווען מאגער, אבער זיין ריעזיגע קראפט האט זיך ארויס געוועגט און אין געזעהן אין יעדער בעוועגונג אין דעם הערן'ס העספעקט צו זיין פערזאן, זיין אויבערש טער ליפ איז געווען אין גאנצען פערדעלק מיט לאנגע גרויע וואנצעס. א ווייסער רייגער שטערן א קליינער נאז און א קיילעכרייגע מארדע מיט חן גרויכלאך זייגען געווען די איבעריגע געזיכטסציגע פון זייער וואונדער שעה נעם פארטרעט.

דער אוועגער איז געווען העל און רו היג און דער שווערער מאנטעל אין וועל כען דער אלטער סאלדאט פלעגט זיי איינווייקלען אין א רעגען וועטער, אין געלעגען אויפ'ן פערד הינטער זיי, דא־זע האט נאך איבער געהאלטען איהר האנד אום איהר שווערסטער'ס טאליע און אריינגעקוקט אין איהר געזיכט מיט איהר ליעבע.

די יתומות האבען נים נור פערגע־טערט איינע די אנדערע, נור זייערע נער ווען זיינען געווען מאדנע פערבונדען איי נע מיט די אנדערע, ווי עס טרעפט אפט ביי א צווילינג. די אויפרעגונג פון איינע פלעגט זיך גלייך אבשפיגלען אויף די צוויי טע. זיי פלעגען צו זאמען ווערן רויט אז מען האט עס געמוזט זיין גוט געוואוינט צו זיי צו דערקענען איינע פון די אנ־דערע. דער איינציגער אונטערשיעד צווי שען זיי אין דעם יעצטיגען מאמענט איז וואס היינט איז ראזע געווען די עלטערע שוועסטער וואס דארף זאגען פאר ריא אינגערע, וועהרענד מארגען וועלען זיי זיך ביידען מיט זייערע ראליען און בלאנש וועט בערינגען ראזען. דער אלטער סאל דאט האט אזוי איינגעפיהרט צווישען זיי ביידען, כדי די יתומות זאלען זיך איינגע וואהנען ביידע זאכען, צו בעדיענען און צו הערשען.

— דו ווייסט דאנבערט, דוא?

— האבען ראזע און בלאנש צוזאמען אויסגעשריען. — זאג אונז וואס איז דא געשעהן.

— איהר ווערט טרויעריג, מיינע קוג־

פארטזעצונג אויף פייריזש 6)

ווי דער זשורנאל־בעלייכט דורך זיינע פערישעדענע אדווערטייזינג קאלומס, אלערהאנד געשעפטען און פראפעסיאנען:

קלאסיפיצירטע אדווערטייזמענטס:

ארבייט געזוכט
ארבייטער פערלאנגט
הייזער צו פערדענטעד
הייזער צו קויפען
הייזער צו פערקויפען
ביזנעס צו קויפען
ביזנעס צו פערקויפען

די נשמה פון ביזנעס איז אדווערטייזינג— ניט איהר ווערט פעי־נעסען! איהר טהוט וויינינ ביזנעס און קענט ניט ערוואכען.

ביזנעס ניט סיין אד־ווערטייזטע איז טויט שטארבט זשע ניט פאר דער צייט, נור שיקט נלייך אריין אייער אנפראגע וועגען אונזערע פרייזען פאר אדווער־טייזינג, אדע־ טעלעפאנירט און אונזער פערטרעטער וועט אייך ברענגען אלע אינפארטישאנס.

ווען איהר אדעווערטייזט אייער נאמען און דעם נאמע פון אייער פירמע אין דעם „אידישען זשורנאל", גרויכט איהר טויזענדער מענשען און איהר רעדט צו אלע. אדווערטייזט איהר אבער ניט, ווייסט פון אייך קיינער

אונזער טעלעפאן נומער איז: עדעלייד 3967

253־251 קווין סטריט וועסט